

Predicting Procrastination based on Communication Patterns, Parent-child Relationship and Its Effect on Teaching Students' Behavioral Patterns

Ainaz Mohammadizadeh: Student of Psychology, Roudehen Branch, Islamic Azad University, Roudehen, Iran.

Malek Mirhashemi*: Faculty member, Department of Psychology, Roudehen Branch, Islamic Azad University, Roudehen, Iran.

Abstract: The purpose of this study was to predict procrastination based on communication patterns, Parent-child relationship and student behavior patterns. The statistical population of this study consisted of all students of Roodehen branch of Islamic Azad University during 2018-2019. In a correlational research framework, 200 people were selected by multistage random sampling. They completed the Tuckman Neglect Scale, Fitzpatrick and Koener Family Communication Patterns Scale, Parent-Child Relationship Evaluation Scale of Fine, Moreland, and Schoebel, and Friedman and Rosenman scale of behavioral patterns.

The results of multivariate regression analysis showed that only two components of dialogue orientation and conformance orientation of the communication patterns variable were significantly correlated with the procrastination variable. The dialogue variable has a positive and significant correlation with the procrastination variable. In other words, the increase in this variable increased the score of procrastination, which indicated a low procrastination; however, on the contrary, the correlation of the attitudinal orientation variable with negligence was negative and significant that indicated high procrastination. No significant correlation was found between parent-child relationship variables and behavioral patterns with procrastination. The overall conclusion was that procrastination was predictable based on family communication patterns.

Keywords: Procrastination, Communication Patterns, Parent-child Relationship, Behavior Patterns.

***Corresponding author:** Faculty member, Department of Psychology, Roudehen Branch, Islamic Azad University, Roudehen, Iran.

Email: mirhashemi@riau.ac.ir

مقدمه

اهمال کاری به عنوان عقب انداختن کار امروز به فردا، مشکلاتی ایجاد نموده است. واژه «اهمال کاری» معادل تعلل، سهل انگاری و به تعویق انداختن است (آلیس و نیل 2003 ترجمه فرجاد 1391). اهمال کاری به عنوان فقدان خود تنظیمی و تمایل در به تأخیر انداختن آنچه برای رسیدن به یک هدف ضروری است، توصیف می‌شود (اینور، مورات و کان 2011). اهمال کاری پدیده جدیدی نیست؛ ویلیام جیمز صد و بیست سال پیش پیامدهای روان شناختی اهمال کاری را شناخت و استیل به منابع اهمال کاری که به 800 سال پیش از میلاد بر می‌گردد، پی برد (کلاس، کروچک و راجانی 2008، به نقل از بیات و حجازی 1396). اهمال کاری به عنوان یک خصیصه شخصیتی می‌تواند هم به عنوان علت و هم به عنوان معلول در نظر گرفته شود که به هنگام تأثیر اهمال کاری بر انگیزش شخص، علت بودن آن مورد تأکید است. از نظر روان شناسی اهمال کاری یعنی به آینده موکول کردن کاری که تصمیم به اجرای آن گرفته‌ایم (آلیس و نیل 2003 ترجمه فرجاد 1391). روساریو و همکاران، در سال 2009 و اسکوون برگ در سال 2004 اهمال کاری را معمولاً رفتار و فعالیت‌هایی می‌دانند که منفعت فرد را در جهتی منفی تحت تأثیر قرار می‌دهند.

کندال در سال 2006 اظهار داشت، اهمال کاری، بخشی جدا ناپذیر از سرشت آدمی است که هیچ کس آن را دوست ندارد؛ اما با پیامدها و عوارض منفی آن، در زندگی فردی و سازمانی دست به گریبان است. زیرا سعی هرکس بر این است که از زندگی لذت ببرد. انسان نیازمند خلق شده و برای ارضای نیازهای خود ناچار از کوشش و مجاهدت است. هر گاه فرد کمبودی در زندگی احساس کند، به طور طبیعی به تلاش بر می‌خیزد و در سایه تلاش، به آرامش دست می‌یابد. زمان کنونی در اختیار افراد است و آینده بر اساس حال ساخته می‌شود، پس نمی‌توان تعلل کرد. مطابق با هنک (2006) این سندرم مسری است و از حالتی به حالت دیگر و از انسانی به انسان دیگر و از فرد به سازمان و از سازمان به سازمان دیگر و جامعه سرایت می‌کند. بنابراین،

باید به تأثیر و تأثرات آن توجه جدی داشت؛ چرا که می‌تواند به خانواده، سازمان، جامعه، ملت و فرهنگ یک کشور آسیب رساند. از دیدگاه سازمانی، اهمال کاری، دشمن سازمان و مانع رشد بهره‌وری و خلاقیت است. اهمال کاری عوارض منفی و نامطلوبی در سازمان بر جای می‌گذارد که کاهش بهره‌وری، نارضایتی و معطلی مراجعان، کاهش انگیزه کارکنان و افزایش غیبت و جابه‌جایی از جمله آنهاست. اهمال کاری در پاسخ به مشتری، یعنی از دست دادن مشتری؛ اهمال کاری در استفاده از فرصت‌ها، یعنی از دست دادن بازار رقابت؛ اهمال کاری در انجام تغییر، یعنی کاهش احتمال ماندگاری و اهمال کاری در یادگیری و آموزش، یعنی فراموشی و از دست دادن استانداردهای کاری و عملیاتی (آتش پور و امیری، 1390). که دانشجویان نیز از این امر مستثنی نیستند. تحقیقات نشان می‌دهد که اهمال کاری می‌تواند به عنوان عاملی برای عملکرد تحصیلی ضعیف (استیل 2007)، هیجان‌های منفی همچون خجالت زدگی و احساس گناه (فی و تنجی 2002) افسردگی (استرانگمن و بورت 2000) و انگیزش پایین (ریتز روچات و لیندن 2015) باشد.

از مظاهر اهمال کاری پدیدار شدن ویژگی یا صفت اهمال کاری در محیط‌های آموزشی است که اهمال کاری تحصیلی نامیده می‌شود. این نوع اهمال کاری یکی از بحث‌های مهمی است که در سال‌های اخیر مورد توجه بسیاری از پژوهشگران قرار گرفته و از آن به عنوان یک عادت بد و یک مشکل رفتاری یاد شده که بسیاری از بزرگسالان در کارهای منظم روزانه تجربه می‌کنند (جانسن و کارتون 1999 به نقل از بیات و حجازی 1396). این نوع اهمال کاری به تمایل غیر منطقی برای به تعویق انداختن آغاز، یا کامل کردن یک تکلیف تحصیلی اشاره دارد که فراگیران با وجود قصد انجام فعالیت تحصیلی در زمان مشخص، انگیزه کافی برای انجام آن را ندارند (اینور مورات و کان 2011). با افزایش استرس و پیامدهای منفی در زندگی تحصیلی دانش‌آموزان، اهمال کاری به عنوان مانعی برای موفقیت تحصیلی، کمیت و کیفیت یادگیری را کاهش می‌دهد (میراو و میرانا 2012).

از سوی دیگر روابط والد- فرزند نه تنها در دوره کودکی حائز اهمیت است، بلکه در دوره بزرگسالی هم روابط بین والدین و فرزندان بسیار مهم است. چنان که تأثیر روابط والد-فرزند در بزرگسالی روی سلامت روان و پریشانی روان شناختی فرزندان تأیید شده است (میلکی بریمن و اسکمن 2008 به نقل از حسین خانزاده طاهر، سیدنوری و یحیی زاده 1392). پژوهش‌ها نشان می‌دهند که در رابطه والدین- فرزندان دو مسئله مهم وجود دارد: پذیرش فرزندان از سوی والدین و مهارگری والدین بر فرزندان. به نظر می‌رسد که از بین این دو عامل، پذیرش از سوی والدین مهم‌تر باشد. این مسئله ظاهراً با تحول اخلاقی رابطه مثبت دارد، در حالی که طرد از سوی والدین با سازش یافتگی ضعیف همراه است. مهارگری والدین به میزان سخت‌گیری معیارهای ارائه شده از سوی والدین اشاره دارد و فقدان مهارگری با سطوح بالاتر سازش نایافتگی همراه است؛ سخت‌گیری و مهارگری همراه با تنبیه نیز با عدم تحول اخلاقی رابطه دارد (هوور و ادواردز 1989 به نقل از بیابانگرد 1390). روابط والد- فرزند صمیمانه و حمایت‌کننده که به نوجوانان امکان می‌دهد تا عقاید و نقش‌های اجتماعی را بررسی کنند، به خودمختاری کمک کرده و اتکا به خود بالا، جهت‌گیری شغلی، شایستگی تحصیلی و حرمت خود مطلوب را پیش‌بینی می‌کند و در مقابل، والدینی که جبری یا از لحاظ روان شناختی کنترل‌کننده‌اند در رشد خودمختاری اختلال ایجاد می‌کنند. پژوهش‌های انجام شده در آفریقا، آسیا، اروپا، خاورمیانه و آمریکای شمالی و جنوبی نشان می‌دهند که این رفتارهای جبری والدین با حرمت خود پایین، افسردگی در نوجوانان ارتباط دارند، پیامدهایی که تا اوایل بزرگسالی ادامه می‌یابند (برک 2007 ترجمه سید محمدی 1397).

متغیر دیگری که در این پژوهش در رابطه با اهمال کاری مطرح است، الگوهای رفتاری است. فریدمن و روزمن الگوی رفتاری افراد را در قالب دو تیپ شخصیتی A و B در نظر گرفته‌اند (گنجی 1396). آن‌ها، دو تیپ شخصیتی A و B را معرفی کردند. افراد مبتلا به تیپ A، شدیداً رقابت‌جو، ناشکیبا، پرخاشگر و کم‌حوصله بوده، همیشه احساس فوریت و اضطراب می‌کنند، رسیدن به آرامش برایشان دشوار

یکی از متغیرهایی که در این پژوهش در رابطه با اهمال کاری مطرح است، الگوهای ارتباطی خانواده است. یکی از الگوهای مطرح در خانواده که به تعاملات در خانواده و نقش آن در سازگاری مؤثر با محیط پرداخته است الگوی ارتباطی خانواده است. اصولاً مفهوم الگوی ارتباطی خانواده یا طرحواره‌های ارتباط خانواده، ساختار علمی از دنیای ظاهری خانواده است که بر اساس ارتباط اعضای خانواده با یکدیگر و اینکه اعضا چه چیزی به یکدیگر می‌گویند و چه کاری انجام می‌دهند و اینکه چه معنایی از این ارتباطات دارند، تعریف می‌شود (کوثرنر فیتزپاتریک 2002). فیتزپاتریک و ریچی در سال 1994 دو مفهوم جهت‌گیری گفت و شنود و هم‌نوایی به صورت دو بعد کلیدی تعیین‌کننده چگونگی ارتباط اعضای خانواده مطرح ساختند. خانواده‌هایی که در جهت‌گیری هم‌نوایی بالا هستند، بر هماهنگی، اجتناب از تعارض و کشمکش و وابستگی و چسبندگی اعضا به یکدیگر تأکید می‌کند، ارتباط در این خانواده‌ها منعکس‌کننده اطاعت از بزرگسالان و والدین است (فیتزپاتریک کوثرنر 2002). برعکس این خانواده‌ها، خانواده‌هایی که در جهت‌گیری هم‌نوایی پایین هستند، به ساختار سنتی اعتقادی ندارند و کمتر به آداب و رسوم و تشریفات و سلسله مراتب اهمیت می‌دهند و ارتباط‌های خود را بر نامتجانس بودن عقاید و فردیت هر کدام از اعضای خانواده بنا نهاده و بر استقلال هر فرد تأکید می‌کنند (کوثرنر و ایس 2000). خانواده‌هایی که در جهت‌گیری گفت و شنود بالا هستند، اعضای خانواده به طرز آزاد و مکرر با دیگر اعضای خانواده بدون هیچ محدودیتی ارتباط دارند. این خانواده‌ها زمان زیادی را در جهت ارتباط متقابل و بحث درباره موضوعات مختلف صرف می‌کنند. افراد خانواده، فعالیت‌های انفرادی، افکار و احساساتش را با اعضای خانواده در میان می‌گذارند و اعضا در کنار یکدیگر و با هم تصمیم می‌گیرند (فیتزپاتریک و کوثرنر 2002). خانواده‌هایی که در این بعد پایین هستند، اعضا تعامل کمتری با یکدیگر دارند و تنها در موضوعات کمی به صورت باز با همه اعضای خانواده بحث می‌کنند و همه اعضا در تصمیم‌گیری‌های خانواده نقش ایفا نمی‌کنند (کوثرنر و ایس 2000).

آماري پژوهش حاضر شامل دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن در سال تحصیلی 98-1397 بود. در خصوص حجم نمونه، مطالعات چند متغیره (مطالعاتی که در آنها چندین متغیر مستقل و وابسته وجود دارد) در مقایسه با مطالعات تک متغیره همیشه نیازمند نمونه‌های بزرگ‌تری هستند. زیرا، در آنها چندین ابزار اندازه‌گیری مختلف برای فردی واحد اجرا می‌شود، و پاسخ‌های آن تحلیل می‌شود. نظر به این که برای برآورد حجم یک نمونه دقیق رقم معین یا درصد ثابتی از افراد جامعه وجود ندارد (شریفی و شریفی 1386)، جهت تعیین حجم نمونه پژوهش حاضر چند شاخص مدنظر قرار گرفت. برای نمونه، کامری (1973 نقل از هومن 1380) جهت انتخاب حجم نمونه در مطالعات چند متغیره موارد زیر را پیشنهاد می‌کند: 50= خیلی ضعیف، 100= ضعیف، 200= قابل قبول، 300= خوب، 500 = خیلی خوب، و 1000= عالی. در نهایت، با توجه به موارد بالا و در نظر گرفتن مسائل اجرایی، هزینه و افت آزمودنی‌ها، حجم نمونه نهایی 200 نفر تعیین شد. روش نمونه‌گیری تصادفی مرحله‌ای بود. به این صورت که از دانشکده‌های رودهن 4 دانشکده (دانشکده روان‌شناسی و علوم اجتماعی، دانشکده علوم تربیتی و مشاوره، دانشکده ادبیات فارسی و زبان‌های خارجی و دانشکده کشاورزی) به تصادف انتخاب شدند، سپس از هر دانشکده، 5 کلاس و دانشجویان حاضر در هر کلاس به پرسشنامه‌ها به طور همزمان پاسخ دادند. ابزار پژوهش حاضر پرسشنامه اهمال کاری تاکن (1991)، پرسشنامه الگوهای ارتباطات خانواده کوئرنر و فیتزپاتریک (RFCP)، پرسشنامه ارزیابی رابطه والد - فرزند (PCRS) و پرسشنامه الگوی رفتاری فریدمن و روزمن بود. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS استفاده شد. برای آزمون فرضیه از آزمون تحلیل رگرسیون چندگانه استفاده شد. امنیت دیگران و ارائه اطلاعات کافی درباره چگونگی پژوهش به تمامی آزمودنی‌های شرکت کننده، کسب رضایت نامه کتبی به منظور شرکت در پژوهش رعایت شدند. جهت رعایت اخلاق پژوهشی، کد اخلاق IR.USDR.REC.1399.200 در کمیته ی اخلاق دانشگاه ثبت شد.

است، در به تأخیر افتادن کارها و یا هنگام رو به رو شدن با کسانی که آنان را بی کفایت می‌دانند، ناشکیبا و خشمگین می‌شوند. این افراد به ظاهر از اعتماد به نفس خوبی برخوردارند، اما پیوسته دستخوش تردید هستند. آن‌ها خود را ملزم می‌دانند که کارهای زیادی را در فرصت‌های کوتاه به انجام برسانند. این افراد متمایل به فعال بودن و کارزیاد هستند، به گونه‌ای که دیگران، آن‌ها را معتاد به کار می‌دانند. این افراد در کارهایی که به تنهایی انجام می‌دهند، خصوصاً در مواقعی که در تنگنا و فشار زمانی قرار دارند، بسیار خوب عمل می‌کنند (قربانی، احمدی و شایان 1390). افراد تیپ B، شخصیتی متضاد با افراد تیپ A دارند، آن‌ها کمتر خشمگین می‌شوند و حتی در هنگام خشم، موقعیت را با واقع بینی بیشتر می‌پذیرند. این افراد دارای اعصابی آرام و راحتند، به ندرت سخن دیگری را قطع می‌کنند و با دقت، سخنان گوینده را می‌شنوند. استعداد کمتری نسبت به فشار دارند، اشتباهات خود را پذیرفته و آن‌ها را به منزله فرصت‌هایی برای آموزش تلقی می‌کنند و هیچ گاه نگران وقت نیستند (فرناندز وردیس و چاوز 2002 به نقل از نصیری و شریفی 1392).

تحقیقات نشان می‌دهد که اهمال کاری می‌تواند به عنوان عاملی برای عملکرد تحصیلی ضعیف، هیجانهای منفی همچون خجالت زدگی و احساس گناه، افسردگی و انگیزش پایین باشد. لذا بررسی و مطالعه در باره ی اهمال کاری و موضوعات مرتبط با آن از قبیل الگوهای ارتباطی، رابطه والد-فرزندی و الگوهای رفتاری در دانشجویان و به عبارت دیگر یافتن رابطه بین این متغیرها می‌تواند برنامه ریزی‌هایی را در جهت بهبود الگوهای ارتباطی، رابطه والد-فرزندی و استفاده مناسب از الگوهای رفتاری موجب شود. با توجه به موارد یادشده پژوهش حاضر درصدد پاسخگویی به این سؤال است که آیا اهمال کاری بر اساس الگوهای ارتباطی، رابطه والد - فرزندی و الگوهای رفتاری دانشجویان قابل پیش بینی است؟

روش کار

پژوهش حاضر به لحاظ هدف، کاربردی و به لحاظ شیوه جمع آوری اطلاعات توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه

یافته‌ها

انحراف معیار توصیف شدند. پس از بررسی داده‌ها از طریق بررسی، داده پرت مؤثری مشاهده نشد. تعداد داده‌های گمشده نیز در حد کمتر از 5 درصد بود.

داده‌های به دست آمده از اندازه‌گیری متغیرهای مختلف، حسب مورد با استفاده از روش‌های مناسب آمار توصیفی شاخص‌های گرایش مرکزی و پراکندگی نظیر میانگین و

جدول 1. خلاصه شاخص‌های آماری مربوط به نمره‌های کل شرکت‌کنندگان در آموزش متغیرهای الگوی رفتاری A و B، الگوهای ارتباطی (گفت و شنود و جهت‌گیری هم‌نوایی) رابطه والد - فرزند و اهمال کاری (N=200)

Table 1. Summary of statistical indicators related to the total scores of participants in the training of behavioral pattern variables A and B, communication patterns (dialogue and conformity orientation), parent-child relationship and procrastination (N = 200)

متغیرها	مؤلفه‌ها	میانگین	میانه	انحراف معیار	کجی	کشیدگی
الگوی رفتاری A و B	الگوی رفتاری A و B	36/98	36	5/98	0/092	-1/081
الگوهای ارتباطی	گفت و شنود	42/84	42	14/61	0/356	-0/179
رابطه والد - فرزند	جهت‌گیری هم‌نوایی	36/13	36	11/50	-0/248	-0/810
اهمال کاری	رابطه والد - فرزند	89/37	86/50	3/92	0/196	-1/310
	اهمال کاری	39/43	39	9/43	-0/003	-0/847

دو، شاخص‌های کجی و کشیدگی (که در دامنه 2- و 2+ قرار دارند) نشان می‌دهد که توزیع نمره‌های گروه نمونه در متغیرهای اندازه‌گیری شده به توزیع نرمال میل دارند.

براساس اطلاعات جدول 1 در خصوص توزیع نمره‌های شرکت‌کنندگان در متغیرهای الگوی رفتاری A و B، الگوهای ارتباطی (گفت و شنود و جهت‌گیری هم‌نوایی) رابطه والد - فرزند و اهمال کاری، شاخص‌های مختلف توصیفی اعم از میانگین و میانه و اختلاف جزئی بین این

جدول 2. خلاصه نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون بین متغیرها (N=200)

Table 2. Pearson correlation coefficient test' summary results between variables (N = 200)

متغیرها	اهمال کاری
الگوی رفتاری A و B	0/421**
گفت و شنود	0/682**
جهت‌گیری هم‌نوایی	-0/640**
رابطه والد - فرزند	0/620**

**معنادار در سطح 0/01

والد - فرزند همبستگی معنادار دارند ($p < 0/01$). هر چه میزان اهمال کاری در دانشجویان بیشتر گردد از نمره رابطه والد فرزند کاسته خواهد شد.

با توجه به ضرایب به دست آمده می‌توان نتیجه گرفت که اهمال کاری بر آموزش الگوی رفتاری A و B، الگوهای ارتباطی (گفت و شنود و جهت‌گیری هم‌نوایی) و رابطه

جدول 3. خلاصه ضرایب رگرسیون

Table 3. Summary of regression coefficients

پیش‌بینی‌کننده‌ها	B	B	t	Sig	دورین-واتسون
عدد ثابت	31/195	5/419	-	0/001	1/757
الگوی رفتاری A و B	0/064	0/101	0/040	0/527	
گفت و شنود	0/316	0/078	0/473	4/074**	
جهت‌گیری هم‌نوایی	-0/218	0/066	-0/265	0/001	
رابطه والد - فرزند	0/001	0/030	0/001	0/004	0/997

** $R^2=0/504$ ؛ $R^2=0/515$ ؛ $R=0/718$ ؛ $F=48/071$

معنادار در سطح 0/01

همان طور که در جدول 3 مشاهده می‌شود، مقدار R^2 به دست آمده (0/515) بدین معنی است که 51/5 درصد از واریانس متغیر اهمال کاری توسط 4 متغیر الگوی رفتاری A و B، الگوهای ارتباطی گفت و شنود و جهت‌گیری همنوایی و رابطه والد - فرزندی تبیین می‌شود. به عبارت دیگر، 51/5 درصد از پراکندگی مشاهده شده در متغیر اهمال کاری توسط این متغیرها توجیه می‌شود. مقدار R مشاهده شده (0/718) نیز نشان دهنده آن است که مدل رگرسیون خطی حاضر می‌تواند برای پیش بینی استفاده شود. علاوه بر این، نسبت F محاسبه شده (48/071) در سطح اطمینان حداقل 99 درصد معنادار است. بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که بین متغیرهای مورد مطالعه و متغیر سازگاری اجتماعی همبستگی معنادار وجود دارد. در نتیجه، شواهد برای پذیرش فرضیه تحقیق کافی است. با مراجعه به آماره t و سطوح معناداری می‌توان قضاوت کرد که تنها 2 متغیر الگوهای ارتباطی گفت و شنود و جهت‌گیری همنوایی با متغیر اهمال کاری همبستگی معنادار دارند. علامت ضرایب بتای به دست آمده نشان داد که متغیر گفت و شنود با متغیر اهمال کاری همبستگی مثبت و معنادار دارد. به عبارت دیگر، با افزایش در این متغیر نمره اهمال کاری افزایش می‌یابد (که حاکی از اهمال کاری پایین است). اما، برعکس، همبستگی متغیر جهت‌گیری همنوایی با اهمال کاری منفی و معنادار بود (که حاکی از اهمال کاری بالا است).

بحث و نتیجه گیری

نتایج آزمون فرضیه پژوهش نشان داد که تنها 2 مؤلفه الگوهای ارتباطی جهت‌گیری گفت و شنود و جهت‌گیری همنوایی با متغیر اهمال کاری همبستگی معنادار دارند. علامت ضرایب بتای به دست آمده نشان داد که متغیر گفت و شنود با متغیر اهمال کاری همبستگی مثبت و معنادار دارد، به عبارت دیگر، با افزایش در این متغیر نمره اهمال کاری افزایش می‌یابد (که حاکی از اهمال کاری پایین است). اما، برعکس، همبستگی متغیر جهت‌گیری

همنوایی با اهمال کاری منفی و معنادار است (که حاکی از اهمال کاری بالا است). همسو با نتیجه آزمون فرضیه پژوهش می‌توان به پژوهش‌های زیر اشاره نمود، در پژوهش‌های ذکر شده بعد مقتدرانه سبک‌های فرزندپروری شباهت زیادی به جهت‌گیری گفت و شنود و بعد مستبدانه سبک‌های فرزندپروری شباهت زیادی به جهت‌گیری همنوایی الگوهای ارتباطی خانواده دارد. نتایج پژوهش فیروزآبادی و همکاران (1396) حاکی از آن بود که جهت‌گیری گفت و شنود به صورت مثبت و جهت‌گیری همنوایی به صورت منفی اهمال کاری تحصیلی را پیش بینی می‌کند. شریفی (1395) در پژوهش خود نشان داد که بین الگوهای ارتباطی خانواده با اهمال کاری تحصیلی رابطه معنی داری وجود دارد. یافته‌های پژوهش فضلعلی و همکاران (1391) نشان داد که کنترل ادراک شده والدین به طور معناداری پیش بینی کننده‌های اهمال کاری تحصیلی هستند.

اصولاً مفهوم الگوی ارتباطی خانواده یا طرحواره‌های ارتباط خانواده، ساختار علمی از دنیای ظاهری خانواده است که براساس ارتباط اعضای خانواده با یکدیگر و اینکه اعضا چه چیزی به یکدیگر می‌گویند و چه کاری انجام می‌دهند و اینکه چه معنایی از این ارتباطات دارند، تعریف می‌شود (فیتزپاتریک، کوثرنر 2004). بر اساس پژوهش فیتزپاتریک و ریچی (1994) دو مفهوم جهت‌گیری گفت و شنود و همنوایی به صورت دو بعد کلیدی تعیین کننده چگونگی ارتباط اعضای خانواده در این نظریه است. بعد همنوایی مصداق و درجه‌ای از الگوی ارتباط خانوادگی است که بر اعضای به منظور یکسان کردن نگرش، ارزش‌ها و عقاید فشار می‌آورد. خانواده‌هایی که در این بعد نمرات بالاتری را می‌گیرند بر هم‌نوا کردن عقاید و نگرش‌ها تأکید می‌کنند. این نوع جهت‌گیری بر هماهنگی، اجتناب از تعارض و کشمکش و وابستگی و چسبندگی اعضا به یکدیگر تأکید می‌کند، ارتباط در این خانواده‌ها منعکس کننده اطاعت از بزرگسالان و والدین است (فیتزپاتریک کوثرنر 2002). این خانواده‌ها ساختار

خواجه و همکاران (1388) در پژوهش خود دریافتند که اهمالکاری تحصیلی افرادی که الگوی ارتباطی در خانواده آنها کثرت گرا (جهت گیری گفت و شنود بالاست) با دو الگوی ارتباطی محافظت کننده و بی قید در سطح 0/5 تفاوت معنادار دارد. نتایج پژوهش ماهاسن و همکاران (2016) نشان داد که بین اهمال کاری تحصیلی و سبک های فرزند پروری مستبدانه همبستگی مثبت و معنادار وجود داشت. رینولدز (2015) همبستگی منفی و معنی دار بین سبک مقتدرانه فرزندپروری و اهمال کاری دانشجویان و همبستگی مثبت و معنادار و بین سبک استبدادی و اهمال کاری را نشان داد. سدلاکوا و ووچتک (2014) رابطه مثبت و معنی دار بین کنترل والدین و اهمال کاری را نشان دادند. در تبیین نتایج آزمون فرضیه پژوهش می توان گفت که خانواده اولین نظامی است که کودک در آن چشم باز می کند و از آن تأثیر می پذیرد و آموزش می بیند. مطالعه خانواده نه تنها شناخت بهتر این نظام را میسر می سازد، بلکه شناخت ما را از افرادی که در آن پرورش می یابند فراهم می کند. به این علت که تمامی افراد از خانواده هایشان حتی در بزرگسالی نیز تأثیر می پذیرند، تعاملات و ارتباطات خانواده و نوع و شیوه تربیت خانواده بر توانایی ها و رفتارهای افراد اثر می گذارد. یکی از الگوهای مطرح در خانواده که به تعاملات در خانواده و نقش آن در سازگاری مؤثر با محیط پرداخته است الگوی ارتباطی خانواده است (تبریزی و همکاران، 1391).

فراری و الیوت (1994) در تحقیقی نشان دادند که پدران مستبد به طور قابل توجهی موجب بالا بردن تمایلات اهمال کاری می شوند. نتایج تحقیقات پیکل، کاپلان و رید (2002)، فراری و الیوت (1993)، فراری، هاریوت و زیمرمن (1999)، راثیلوم و همکاران (1986)، فراست، مارتن، لاهارت و روزنبلات (1990)، ویسیو (1993)، و دیویس (1999)، بقائیان (1391) نشان می دهد که بعد کنترل می تواند به صورت مثبت و معناداری اهمال کاری تحصیلی را پیش بینی کند (به نقل از سلطان نژاد، سعدی

سنتی دارند، با این نگاه ساختاری، نظام خانواده سلسله مراتبی و به هم متصل است. ارتباط و تعامل درون خانواده اهمیت بیشتری از ارتباط با بیرون خانواده دارد. اعضای خانواده اعتقاد دارند که برنامه افراد باید با اعضای دیگر خانواده هماهنگ باشد و انتظار دارند که اعضای خانواده وابستگی و علائق خود را پایین تر از خواسته و علائق خانواده قرار دهند و نیز والدین انتظار دارند که براساس خواست آنها کار صورت گیرد (فیتزپاتریک، کوثرنر 2004). بعد مهم دیگر در این الگو، بعد گفت و شنود است که به درجه و مصداقی که خانواده، فضایی آزاد و راحتی را برای شرکت اعضای خانواده در موضوعات مختلف ایجاد می کنند، گفته می شود. در خانواده هایی که در این بعد بالا هستند، اعضای خانواده به طرز آزاد و مکرر با دیگر اعضای خانواده بدون هیچ محدودیتی ارتباط دارند. این خانواده ها زمان زیادی را در جهت ارتباط متقابل و بحث درباره موضوعات مختلف صرف می کنند. افراد خانواده، فعالیت های انفرادی، افکار و احساساتش را با اعضای خانواده در میان می گذارند و اعضا در کنار یکدیگر و با هم تصمیم می گیرند (فیتزپاتریک و کوثرنر 2002). بدون شک خانواده ها نقش مهم و اساسی در کسب رفتار اهمال کاری دارند (روساریو و همکاران 2009). بورکا در سال 1983 پیشنهاد کرد افرادی که اهمال کاری می کنند فشار بیش از حد بر خود وارد می آورند و این رفتار معمولاً در خانواده هایی بیشتر رخ می دهد که به توانایی های فرزندشان در مورد موفقیت و پیشرفت شک دارند. انتظارات سطح بالای والدین مانند نقد نیز معمولاً با اهمال کاری و کمال پرستی اجتماعی همبسته است (فراری، دیاز 2007). فراری (1994) اشاره می کند بزرگسالان اهمال کار توسط والدینی تربیت شده اند که معیار ارزشمندی را بر پیشرفت قرار داده اند. به خاطر همین نکته، بزرگسالان اهمال کار میزان ارزش خود را از طریق میزان موفقیت هایشان محاسبه می کنند. همین عامل سبب می شود ترس شدید از شکست داشته باشند.

در ادامه تبیین این یافته می‌توان گفت که در خانواده‌هایی با الگوهای ارتباطی جهت‌گیری گفت و شنود که خانواده، فضایی آزاد و راحتی را برای شرکت اعضای خانواده در موضوعات مختلف ایجاد می‌کنند و افراد خانواده، فعالیت‌های انفرادی، افکار و احساساتش را با اعضای خانواده در میان می‌گذارند و اعضا در کنار یکدیگر و با هم تصمیم می‌گیرند، افراد دارای منبع کنترل درونی هستند و افراد با منبع کنترل درونی، پیامدهای رفتاری خود را می‌پذیرند و به خود نسبت می‌دهند. آنان تقویت‌ها را وابسته یا همراه با رفتار خود می‌دانند و احساس می‌کنند بر این تقویت‌ها تسلط دارند (کرانتس و ویکی، 1978). بنابراین، به نظری می‌رسد که آنان در کارهایشان کمتر اهمال کاری می‌کنند؛ چون می‌دانند در صورت به تعویق انداختن کارها، پیامد این عمل، گریبان‌گیر خودشان می‌شود و پیامد اعمالشان به خودشان باز می‌گردد. از این رو، اثر منفی هسته کنترل درونی بر اهمال کاری تحصیلی توجیه پذیر است. این یافته، با پژوهش‌های جنسن و کارتون (1999) و سنکال و همکاران (1995) مبنی بر این که افراد با منبع کنترل درونی زمان کمتری را صرف انجام تکالیفشان می‌کنند و پس از سپری کردن اوقات فراغت، زودتر به تکالیف تحصیلی‌شان باز می‌گردند، هم سویی دارد و در خانواده‌هایی با جهت‌گیری هم‌نواپی که بر اعضای به منظور یکسان کردن نگرش، ارزش‌ها و عقاید فشار می‌آورند و بر هم‌نوا کردن عقاید و نگرش‌ها تأکید می‌کنند، ارتباط در این خانواده‌ها منعکس کننده اطاعت از بزرگسالان و والدین است (فیتزپاتریک، کوثرنر 2002)، اعضای خانواده علائق خود را پایین‌تر از خواسته و علائق خانواده قرار دهند و نیز والدین انتظار دارند که براساس خواست آنها کار صورت گیرد (فیتزپاتریک، کوثرنر 2004). برای مثال در این خانواده‌ها والدین با انتظارات بالایی که از فرزندان خود دارند و انتقادات فراوانی که از فرزندان خود می‌کنند، نوعی حس کمال‌گرایی را به فرزندان خود القا می‌کنند. در نتیجه فرزندان والدین کمال‌گرا بیشتر به اجتناب از کار می‌پردازند و دچار اهمال

پور و اسدزاده، 1394). انبوهی از پژوهش‌ها به مطالعه همبسته‌های اهمال کاری پرداخته‌اند. از جمله می‌توان به متغیر منبع کنترل اشاره کرد. مفهوم هسته کنترل، نخستین بار توسط راتر (1966) به واژگان روان‌شناختی افزوده شد و پس از آن به طور عمیق مورد بررسی قرار گرفت. منبع کنترل عبارت است از درجه یا میزان اعتقاد فرد به این که تقویت‌ها وابسته یا همراه با رفتار او هستند. به این ترتیب، شخصی که احساس می‌کند بر این تقویت‌ها تسلط دارد، درونی تلقی می‌شود، در حالی که اگر شخصی پیامد رفتار را مستقل از نحوه رفتار یا پاسخ خود، و وابسته به شرایط دیگر بداند، بیرونی نامیده می‌شود (کرانتس و ویکی 1978). ونزل (1993) بر آن است که افراد با منبع کنترل درونی پیامدهای رفتار خود را به خود نسبت می‌دهند در حالی که افراد با هسته کنترل بیرونی معتقدند که وقایع بیرونی تعیین‌کننده رفتار آنها است. منبع کنترل درونی با افزایش احساس عزت نفس و خود ارزشی و کاهش احساس ناامیدی و بی‌قراری همبستگی دارد (ونزل 1993) و می‌تواند به عنوان عاملی پیش‌گیرانه و محافظتی در برابر تجارب افراد از رویدادهای ناخوشایند و از جمله اهمال کاری، در نظر گرفته شود (به نقل از نامیان و حسینچاری 1390).

بنابراین یکی از مهمترین عامل‌های تعیین‌کننده انگیزه‌های افراد برای انجام عمل به شیوه‌های گوناگون و حفظ علاقه و اشتغال به امری، احساس کنترل فردی یا شخصی آنها بر اتفاقی است که می‌افتد. این مفهوم به منبع کنترل مشهور است (فندلی و کوپر 1983). بعضی مردم احساس می‌کنند شخصاً مسئول همه‌ی اتفاقات زندگی خود هستند در نظریه منبع کنترل این افراد دارای منبع کنترل درونی هستند افراد دیگر احساس می‌کنند که وقایع زندگی‌شان را نیروهای خارج از کنترل آنها، مانند سرنوشت، شانس و یا افراد دیگر تعیین می‌کنند. این افراد دارای منبع کنترل بیرونی هستند (ویلیامز و بردن 1997).

همبستگی مثبت بین روان رنجوری با اهمال کاری تحصیلی و همبستگی منفی میان وظیفه شناسی و گشودگی با اهمال کاری تحصیلی را نشان دادند. یافته‌های پژوهش نصری و همکاران (1393) حاکی از آن بود که بین اهمال کاری تحصیلی با روان رنجوری و انعطاف پذیری رابطه‌ی مثبت و معنادار و هم چنین، بین اهمال کاری تحصیلی با وظیفه شناسی، موافق بودن، برون گرایی و تعهد رابطه‌ی منفی و معنادار وجود دارد. قلائی و یعقوبی (1392) در پژوهش خود دریافتند که مؤلفه‌های وظیفه‌شناسی و روان رنجورخویی پیش‌بینی کننده‌های مناسبی برای اهمال کاری تحصیلی محسوب می‌شوند. هاشمی و همکاران (1391) روان رنجورخویی و وظیفه شناسی را به عنوان ویژگی‌های شخصیتی برای اهمال کاری تحصیلی نشان دادند. گاندی و همکاران (2017) تأثیر مستقیم روان رنجورخویی و وظیفه شناسی را بر اهمال کاری تحصیلی نشان دادند. دیمگلیو (2016) در پژوهش خود دریافت که تیپ شخصیتی A براساس افزایش فشار روانی و حجم کار ادراک شده باعث افزایش اهمال کاری می‌شود.

در اهمیت و ضرورت بررسی اهمال کاری در دانشجویان می‌توان گفت اهمال کاری عملی است که در نظر اول، هدفش خوشایند کردن زندگی است ولی در اغلب موارد جز استرس، به هم ریختگی و شکستهای پیاپی پیامد دیگری ندارد و این مطلب هم قابل ذکر است که اهمال کاری همیشه مسئله ساز نیست، اما در اغلب موارد می‌تواند از طریق ممانعت از پیشرفت و عدم دسترسی به اهداف، پیامدهای نامطلوب و جبران ناپذیری به همراه داشته باشد. نرخ اهمال کاری در بین دانشجویان دانشگاه از 46 درصد تا 95 درصد متغیر است. رفتار اهمال کارانه در دانشجویان باعث می‌شود که آنها نتوانند در فرایند یادگیری توانمندی‌های واقعی خود را به کار ببندند و در نتیجه دچار شکست می‌شوند. در تبیین این عدم رابطه می‌توان گفت که حداقل متغیر رابطه والد- فرزند مفهومی نزدیکی با متغیر الگوهای ارتباطی خانواده دارد و باید

کاری می‌شوند. اما اگر فرزندی احساس کند که از سوی والدین خود مورد پذیرش قرار گرفته و والدینش برای حرفش ارزش قائل‌اند؛ با والدین خود بیشتر احساس نزدیکی می‌کند و آنان را دوستان خود می‌داند نه حاکمانی که ناچار است از دستورات آنها اطاعت کند. اگر والدین خود را در تکالیف فرزندانشان درگیر کنند و با فرزندان خود با محبت و صمیمیت رفتار کنند و نکاتی که سبب کارایی بیشتر می‌شود با آنها در میان بگذارند، سبب دستیابی فرزندانشان به سطوح بالای عملکرد و مهارت‌ها می‌شوند و اهمال کاری را در آنها کاهش می‌دهند (هورو، آتن، دی وریز و انگلز 2010). از این رو فرزندان این خانواده‌ها به دلیل آرامش و محبت دو جانبه‌ای که در نظام خانواده جریان دارد، با خیال راحت به انجام امور روزانه خود می‌پردازند و نسبت به آن احساس مسئولیت می‌کنند و از اهمال کاری دوری می‌کنند.

در خصوص عدم رابطه معنادار بین متغیر رابطه والد - فرزندی و متغیر الگوهای رفتاری دانشجویان با اهمال کاری، برعکس این یافته، پژوهش‌های پیشین به وجود رابطه بین متغیر رابطه والد- فرزندی و متغیرهای الگوهای رفتاری با اهمال کاری اشاره نموده‌اند. نتایج پژوهش زبیدی خضیرزاده فلاحیه و حاجی علیزاده (1395) نشان دهنده آن بود که بین اهمالکاری تحصیلی و تعارض والد- نوجوان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. پژوهش بین چن (2017) نشان داد که هم اعتماد به پدر و هم اعتماد به مادر و ارتباط پدری با اهمال کاری همبستگی منفی داشتند در حالیکه هم بیزاری از پدر و هم بیزاری از مادر با اهمال کاری همبستگی مثبت داشتند. پژوهش یانگ و همکاران (2017) حاکی از آن بود که نمره اهمال کاری تحصیلی با طرد پدری، حمایت مفرط پدری و طرد مادری همبستگی مثبت، در حالیکه با گرمی هیجانی والدین و گرمی هیجانی مادری همبستگی منفی دارند. دانش و همکاران (1395) رابطه معنی دار بین تیپ شخصیتی مدیران اهمال کاری شغلی آنها را در پژوهش خود نشان داد. نتایج پژوهش وری نژاد و همکاران (1394)

Perspective. *Journal of Education and Learning*. Vol. 10, No. 3. Pp. 265- 274.

Burke, L 2019. *Developmental psychology (from adolescence to the end of life)*. Translated by Yahya Seyed Mohammadi. 2007. Tehran: Arasban Publications. [in Persian]

Berko, R, et al 2014. *Communication Management*, translated by Mohammad Arabi and Davood Izadi, first edition. [in Persian]

Biabangard, I. 2011. *Adolescent Psychology*, Tehran: *Islamic Culture*. [in Persian]

Hosseini, B 2012. *Personality Types in Psychotherapy Systems*, Tehran: Jangal Publications. [in Persian],

Burka, J & Yuen, L 1983. *Procrastination: Why you do it, what to do about it*. Reading, MA: Addison-Wesley.

Demareva, V & S Polevaya, S 2014. Type A and B personalities from a psychological perspective. *International Journal of Psychophysiology*, Vol. 94, Pp. 120–261.

DiMeglio, Samantha 2016. Type A Personality and Procrastination, *Undergraduate Journal of Psychology*, Vol. 29, No. 1 2016.

Dumitrescu AL, Dogaru BC, Dogaru CD, Manolescu B 2011. The relationship between self-reported oral health, self-regulation, proactive coping, procrastination, and proactive attitude. *Community Dent Health* 2011. Vol. 28, Pp. 170-3.

Ferrari, J. R. 1994. Compulsive procrastination: some self-reported characteristics. *Psychological Reports*, Vol. 68, Pp. 455-458.

Ferrari, J & Diaz, J 2007. Frequent Behavioral Delay Tendencies by Adults: International Prevalence Rates of Chronic Procrastination, *Journal of Cross-Cultural Psychology* 2007; Vol. 38, Pp. 458.

Khosravi, Shirin and Abbas 2017. Comparison of personality traits and types between athletes in collision sports Vol. 18, No. 2, Pp. 22-34. [in Persian].

رابطه معنی داری نیز بین متغیر رابطه والد- فرزند با اهمال کاری یافت می‌شد. بنابراین احتمالاً این یافته‌های پژوهشی، تحت تأثیر عوامل ناشناخته و همچنین محدودیت جامعه آماری پژوهش حاضر به دانشجویان چهار دانشکده‌ی دانشگاه آزاد رودهن، به دست آمده است و در جامعه‌ی آماری دیگری، احتمال به دست آمدن نتایج متفاوت وجود دارد.

Reference

- Atashpour, H. and Amiri, S 2011. How to prevent procrastination in the workplace, Steel Publications, Vol. 42, Pp. 6-1. [in Persian]
- Aydin, I., & Pehlivan, Z. 2010. Strategies and personality types used by primary school principal in Turkey to influence teachers. *Procedia Social and Behavioral Sciences*. Vol. 12, PP. 36-52.
- Aynur, P., Murat, A., Can, B. 2011. Academic Procrastination Behavior of Pre-service Teachers' of Celal Bayar University. *Procedia- Social and Behavioral Sciences*, Vol. 29, Pp. 1418 – 1425.
- Aghatehrani, M 2011. Procrastination (Investigation of causes and treatment strategies), Qom: *Publishing Center of Educational and Research Institute*. [in Persian] Imam Khomeini
- Alice, A. & Nal, W 1977. *Psychology of procrastination*, translated by Mohammad Ali Farjad, 2011, Tehran: *Roshd Publications*. [in Persian],
- Ashuri, A 2014. A study of personality traits, identity styles and commitment with academic procrastination in students, thesis Ministry of Science, *Research and Technology*, Tarbiat Dabir Shahid Rajaei University, Faculty of Humanities. [in Persian]
- Bakarj, Zainudin Abu, & Umar Khan, Muhammad. (2016). Relationships between Self-Efficacy and the Academic Procrastination Behavior among University Students in Malaysia: A General Perspective, *Academic Procrastination Behavior among University Students in Malaysia: A General*

- Gelman, Daniel 2017. Emotional Intelligence, translated by Nasrin Parsa, Tehran: *Roshd Publications*. [in Persian]
- Mason, Powell Henry and others 2018. The growth and personality of the child. Translation: Mahshid Yasai. Tehran: Markaz Publishing [in Persian].
- Manny, A 2011. Investigating the Relationship between Personality Traits and Marital Satisfaction among *Tabriz University, M.Sc. Thesis*, [in Persian]
- Mizani, Sh 2014. The Relationship between Psychological and Self-Regulatory Learning Needs and Academic Procrastination, *Azad University Master Thesis* [in Persian]
- Naderi, Sepideh; Dehkordi, Bahareh; And Ghazanfari, Ahmad 2016. Investigating the effect of auditors' personality types, A, B, C and D on the Content of the audit report, *Scientific Research Quarterly*, Vol. 5, No. 20, Pp. 71-86 [in Persian]
- Namian, S. and Hossein Chari, M. (2011). Explaining students' academic procrastination based on religious beliefs and the core of control, *Journal of Psychology*, Vol. 1, No. 2, Pp. 7-25. [in Persian]
- Nasri, Sadegh; Damavandi, Majid and Ashouri, Akram. 2014. Predicting academic procrastination based on personality traits Vol. 3, No. 4, Pp. 1-17. [in Persian]
- Harji, Adhan; Saunders, Rakistin; Dixon, David 2018. Social skills in interpersonal communication. Translated by Khashayar Beigi and Harper and Row. [in Persian]
- Hooman, H 2001 Analysis of multivariate data in behavioral research. Tehran: *Farhang courier* [in Persian].
- Fitzpatrick, M & Koener, A 2004. Family communication schema effect on children's resiliency running head: family communication schemata, The evolution of key mass communication concepts: Honoring Jack M. McLeod, Pp. 115-139.
- Kagan, M.; Cakir, O. and Ilhan, T 2010. "The explanation of the academic procrastination behavior of university students with perfectionism, obsessive-compulsive and five factors personality
- Khayami, H 2015. The effectiveness of self-efficacy training on high school students' academic procrastination, Master Thesis, *Ministry of Science*, [in Persian]
- Dolati Moghadam, M 2013. The relationship between self-esteem and procrastination and self-efficacy in employees of Zahedan Agricultural Jihad Organization, end [in Persian]
- Sarmad, Gholam Ali 2011. Human relations in educational organizations. First Edition: Samat Publications. [in Persian]
- Suri Nejad, Mohsen; Farhadi, Mehran and Kordonqabi, Rasoul. (1394). Predicting academic procrastination based on personality traits, identity and commitment styles, *Journal of personality and Individual Differences, Journal of Family and Research*, Vol. 12, No. 29, Pp. 7-25.
- Sharifi, Hassan Pasha and Sharifi, Nastaran 2007. Statistical Methods in Psychology and Other Behavioral Sciences, *Tehran: Sokhan Publications*. [in Persian]
- Sharifi, Rashid 2016. Predicting family communication patterns and Internet cyber addiction with academic procrastination in between. Razi University students, Master Thesis of the Ministry of Science, Research and Technology, Razi University, Faculty of Social Sciences. [in Persian]
- Fathi, Sh 2012. Relationship between perfectionism and self-regulation with procrastination of Jahrom State University students, Azad University thesis Islamic Marvdasht Branch, *Faculty of Educational Sciences and Psychology*. [in Persian]
- Firoozabadi, Somayeh; Multitasking, consistency and extremism, Muslim. 2017. Predicting academic procrastination based on family communication patterns with The mediating role of identity styles, *Quarterly Journal of Psychological Sciences*, Vol. 16, No. 62, Pp. 11-23. [in Persian]
- K Ki, Matthew 2011. Messages: How to communicate with others, translated by Hamid Reza Naghavi and Mohammad Shahab Shams, *Sena Publications*. [in Persian]

- Ozer, B, & Ferrari, J 2013. Reducing academic procrastination through a group treatment program: A pilot study. *Journal of Rational Emotive & Cognitive-Behavior Therapy*, Vol. 31, No. 3, Pp. 127-135.
- Rosário, Pedro; Costa, Marta & Núñez, José Carlos 2009. Academic Procrastination: Associations with Personal, School, and Family Variables, *The Spanish Journal of Psychology* Vol. 12, No. 1, Pp. 118-27.
- Schouwenberg, H 2004. Procrastination in academic setting: General introduction. In counseling the procrastinator in academic setting, Schouwenberg, H. C. Lay, T. A. Pychyl, & J. R. Ferrari, eds. Washington, DC: APA.
- Sedlakova, J, Vojtech, M 2014. Parental control of child as a predictor of academic procrastination. In Milan, Proceedings of the 11th International Conference on Efficiency and Responsibility in Education 2014. Prague: *Czech University of Life Sciences Prague*, 2014. Vol. 9. Pp. 694-702,
- Wiliams, M., & B 1997. Psychology for language teachers: a social constructive approach, *Cambridge university press*.
- traits". *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, Vol. 2, No. 2, Pp. 2121-2125.
- Kahn, Zoe. 2011. Procrastination in relation to self-efficacy in graduate students, writing a doctoral dissertation, *Theses, Dissertations, and Projects*. Pp. 555.
- Kendall, K 2006. Problems with Organization, Procrastination, and Perfectionism in Gifted Children, Gifted Education Coordinator, Lexington City Schools.
- Krants, D, S. Vicki, S 1978. Locus of control and the effects of success and failure in young and community-residing aged women. *Journal of Personality*, Vol. 46, No. 3, Pp. 536-551.

مجله‌ی توسعه‌ی آموزش جندی‌شاپور
فصلنامه‌ی مرکز مطالعات و توسعه‌ی آموزش علوم پزشکی
سال یازدهم، شماره 4، زمستان 99

پیش بینی اهمال کاری بر اساس الگوهای ارتباطی، رابطه والد – فرزندی و تأثیر آن بر آموزش الگوهای رفتاری دانشجویان

آیناز محمدی زاده: دانشجوی گروه روان شناسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران.
مالک میرهاشمی*: عضو هیأت علمی، گروه روان شناسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران.

چکیده: هدف از پژوهش حاضر پیش بینی اهمال کاری بر اساس الگوهای ارتباطی خانواده، رابطه والد-فرزندی و الگوهای رفتاری دانشجویان بود. جامعه آماری پژوهش را کلیه دانشجویان کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن در سال تحصیلی 98-1397 تشکیل دادند که در قالب طرح پژوهش همبستگی، تعداد 200 نفر با روش نمونه گیری تصادفی چندمرحله‌ای از بین آنان انتخاب شدند و مقیاس اهمال کاری تاکمن، مقیاس الگوهای ارتباطات خانواده کوثرنر و فیتزپاتریک، مقیاس ارزیابی رابطه والد-فرزند فاین، مورلند، و اسچووبل و مقیاس الگوهای رفتاری فریدمن و روزنمن را تکمیل نمودند. نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون چند متغیری نشان داد که تنها 2 مؤلفه جهت گیری گفت و شنود و جهت گیری همنوایی از متغیر الگوهای ارتباطی با متغیر اهمال کاری همبستگی معنادار دارند. متغیر گفت و شنود با متغیر اهمال کاری همبستگی مثبت و معنادار دارد، به عبارت دیگر، با افزایش در این متغیر نمره اهمال کاری افزایش می‌یابد که حاکی از اهمال کاری پایین است، اما، برعکس، همبستگی متغیر جهت گیری همنوایی با اهمال کاری منفی و معنادار است که حاکی از اهمال کاری بالاست. بین متغیرهای رابطه والد-فرزندی و الگوهای رفتاری با اهمال کاری همبستگی معنی داری یافت نشد. نتیجه گیری کلی حاکی از آن بود که اهمال کاری بر اساس الگوهای ارتباطی خانواده قابل پیش بینی است.

واژگان کلیدی: اهمال کاری، الگوهای ارتباطی، رابطه والد-فرزندی، الگوهای رفتاری.

***نویسنده مسؤؤل:** عضو هیأت علمی، گروه روان شناسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران.

Email: mirhashemi@riau.ac.ir